

Asia

EU/OSA; Komission tiedonanto EU:n järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiaksi 2021-2025

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 14.4.2021 tiedonannon EU:n järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiaksi vuosille 2021-2025. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva strategia on osa EU:n turvallisuusunioniagendaan linkittyviä toimia, joilla pyritään turvaamaan kaikkien Euroopan unionissa asuvien turvallisuus. Kyseessä on ensimmäinen järjestäytyntä rikollisuutta koskeva strategia sitten Lissabonin sopimuksen voimaantulon. Sisäisen turvallisuuden komitea COSI käsitteli strategiaa kokouksessaan 19.5.

Suomen kanta

Järjestäytyneessä rikollisuudessa on kyse vakavasta, rajat ylittävästä rikollisuudesta, johon EU:n tulee puuttua laajalla keinovalikoimalla. EU:n lainvalvonta- ja oikeusyhteistyön vahvistaminen on keskeistä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Toimia tarvitaan sekä EU:n tasolla että jäsenvaltioissa. On välttämätöntä jatkuvasti ennakoida ja kehittää sekä EU-virastojen että jäsenvaltioiden viranomaisten toimintaedellytyksiä jatkuvasti muuttuvien turvallisuusuuhkien torjunnassa. Komission laatima tiedonanto on merkittävä askel järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan tehostamisessa ja torjuntatoimien kokonaisuuden hahmottamisessa. Valtioneuvosto pitää hyvänä sitä, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan kohdennetaan EU-tasolla oma strategia-asiakirja.

Valtioneuvosto huomioi tyytyväisenä sen, että järjestäytyneen rikollisuuden vastaisia toimia edistettäessä arvioidaan säännönmukaisesti perusoikeuksia sekä mm. viestinnän luottamuksellisuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Jotta kansalaisten turvallisuutta voidaan suojata perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen, on voitava vastata muuttuviin turvallisuusuuhkiin. Niihin vastaamiseksi viranomaisten toimintaedellytyksiä on jatkuvasti ennakoitava ja kehitettävä. Lainsäädäntötoimien osalta on aina arvioitava niiden välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta perusoikeuksien ja henkilötietojen suojan rajoittamisen kannalta.

Valtioneuvosto pitää hyvänä sitä, että tiedonannossa tunnistetaan myös järjestäytyneen rikollisuuden vaikutukset sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen sekä sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden keskinäinen yhteys. Kansainvälisten kumppanuuksien ja yhteistyön kehittämisen merkitys järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa on niin ikään huomioitu strategiassa asianmukaisesti (mm. yhteistyön tiivistäminen Interpolin kanssa sekä Europolin, Eurojustin ja EPPO:n kolmasmaayhteistyöhön liittyvien sopimusten edistäminen.)

Valtioneuvosto pitää kuitenkin valitettavana sitä, että strategiassa ei ole selvästi tuotu esiin poliisin ohella muiden lainvalvontaviranomaisten tekemän rajat ylittävän yhteistyön merkitystä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Suomessa vakavan ja järjestäytyneen rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan toimintaperiaate on laaja moniviranomaisyhteistyö, jossa ennalta estävä toiminta on yhtenä painopisteenä.

Komission tavoitetta saattaa ajan tasalle ja modernisoida lainvalvontaviranomaisten rajat ylittävää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koskevaa EU-tason sääntelyä, mm. tuleva EU:n poliisiyhteistyön säännöstö ja Prümin päätösten päivitys, voidaan pitää ajankohtaisena ja lähtökohtaisesti kannatettavana. Tulkinnanvaraisesta ja päällekkäisestä sääntelystä johtuvat epäselvyydet ja viiveet rajat ylittävässä tiedonvaihdossa voivat vaikuttaa mm. jo olemassa olevan tiedon hyödyntämiseen ja tiedonvaihdon ripeuteen ja tätä myöten heikentävästi myös järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Valtioneuvosto tarkastelee komission mahdollisia ehdotuksia tarkemmin ja ottaa kantaa, kun komissio on antanut ehdotuksensa.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että Prümin päätösten sisältämän sääntelyn päivittämisen yhteydessä kiinnitetään huomiota perusoikeuksien ja henkilötietojen suojan vaatimuksiin. On myönteistä, että komissio aikoo samalla yhdenmukaistaa henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset direktiivin (EU) 2016/680 (rikosasioiden tietosuojadirektiivi) kanssa. Tämä on myös tärkeää siltä osin, kun on kyse uusien tietoryhmien lisäämisestä Prümin päätösten avulla vaihdettaviin tietoryhmiin. Tältä osin on huomioitava erityisesti henkilötietojen käsittelyyn liittyvä käyttötarkoitussidonnaisuusperiaate ja biometristen tietojen asema erityisenä henkilötietoryhmänä. Arvioitaessa henkilötietojen luovutustarkoituksia, on kiinnitettävä huomiota siihen, että muun kuin alkuperäiseen käyttötarkoitukseen liittyvän henkilötietojen käsittelyn ei tule muodostua rekisterin pääasialliseksi tai edes merkittäväksi käyttötavaksi.

Matkustajarekisteritietojen (PNR- ja API-tiedot) keräämiseen ja jakamiseen liittyvissä mahdollisissa toimissa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, ettei perusoikeuksia, esimerkiksi liikkumisvapautta tai yksityiselämän suojaa rajoiteta enempää kuin on välttämätöntä lainsäädännön tavoitteiden saavuttamiseksi. On myös tärkeää, että mahdollisessa lainsäädäntöehdotuksessa otetaan huomioon EU:n tuomioistuimen ratkaisut vireillä olevissa asioissa, jotka koskevat PNR-direktiiviä ja sen täytäntöönpanolainsäädäntöä.

Sisäisen turvallisuuden varmistamisessa tärkeässä roolissa ovat myös EU-tietojärjestelmät, joiden yhteentoimivuutta koskevien lainsäädäntöinstrumenttien täytäntöönpano on tällä hetkellä olennaista. Myös EU:n tuontivalvontajärjestelmän yhteentoimivuutta tulisi pyrkiä kehittämään siten, että sitä voitaisiin käyttää rajaturvallisuus- ja lainvalvontajärjestelmien kanssa yhteentoimivasti.

Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumin (EMPACT) nykyaikaistaminen ja siihen kohdennettujen resurssien käytön tehostaminen ovat tervetulleita tavoitteita. Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin tässä vaiheessa varauksellisesti komission

ilmoitukseen tarkastella mahdollisuutta siirtää jäsenvaltioiden yhteistoimintaan pohjautuva EMPACT-toiminta osaksi EU:n lainsäädäntökehystä. Valtioneuvosto tulee seuraamaan aktiivisesti asian edistymistä ja tarkastelee kantaansa komission jatko-askelien tarkennuttua.

On olennaista torjua korruptiota, joka horjuttaa unionin yhteistä arvo- ja sääntöperustaa, kansalaisten turvallisuutta ja luottamusta viranomaisiin sekä moitteetonta taloudenhoitoa. Unionin toiminnan hyväksyttävyyden ja jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen lujittamiseksi korruption, veronkierron ja harmaan talouden torjunnan toimia tulee jatkaa määrätietoisesti. Tämän vuoksi komission ilmoitusta arvioida EU:n voimassa olevan korruptiontorjuntasääntelyn ajantasaisuutta voidaan pitää erityisen tervetulleena.

Valtioneuvosto pitää komission tavoin tärkeänä EU:n rahanpesun vastaisen sääntelyn kehittämistä ja talousrikostutkintaa vahvistavien toimenpiteiden edistämistä. On tärkeää, että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaista politiikkaa kehitettäessä, erityisesti komission vuoden 2021 toisella vuosineljänneksellä annettavissa lainsäädäntöehdotuksissa, otetaan täysimääräisesti huomioon sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamiseen estämiseen että rikostorjuntaan liittyvät näkökohdat, arvioiden kuitenkin samalla lainsäädäntötoimia perusoikeuksien ja henkilötietojen suojan rajoittamisen välttämättömyyden ja oikeasuhteisuuden kannalta. Valtioneuvosto ottaa kuitenkin kantaa tuleviin säädösehdotuksiin erikseen. Rahanpesun selvittelykeskusten toimintaedellytyksien tehostamiseksi valtioneuvosto katsoo, että jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä ja operatiivista tiedonvaihtoa tulisi kehittää huomioiden henkilötietojensuoja ja EU:n tietosuojasääntely. Tämän tavoitteen mukaisesti komission tulisi jatkaa ja tehostaa tietosuoja-asetuksen 45. artiklan mukaisia kolmansien maiden tietosuojan riittävyttä koskevien arviointien tekemistä.

Valtioneuvosto pitää lähtökohtaisesti kannatettavina toimenpiteitä, joilla pyritään tehostamaan rikoshyödyn tosiasiallista takaisinsaamista.

Valtioneuvosto jakaa komission tavoitteen lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten työvälineiden ja tiedonkäytön siirtämisestä digiaikaan. Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti positiivisesti hankkeisiin, joilla mahdollistetaan lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille kyky toimivaltuuksiensa puitteissa ennalta estää, torjua ja tutkia verkossa tapahtuvia rikoksia sekä saattaa tekijät rikosoikeudelliseen vastuuseen rikoksista. Rikollisten siirtyessä entistä enemmän verkkomaailmaan, tulee löytää tasapainoisia, tietosuojaa sekä perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittavia tapoja varmistaa lainvalvontaviranomaisten pääsy salattuun tietoon ja digitaaliseen todistusaineistoon sekä niin lainvalvonta- kuin oikeusviranomaiset kattava ehjä digitaalinen käsittelyketju. Valtioneuvosto katsoo edellä kuvattujen toimien olevan asiakokonaisuuksia, joiden osalta EU-tason ratkaisulla voidaan tuottaa selkeää lisäarvoa jäsenvaltioiden operatiiviselle toiminnalle vakavan rikollisuuden torjunnassa.

Tarkasteltaessa lainvalvontaviranomaisten pääsyä salattuun tietoon, pitää valtioneuvosto strategiassa esitetyn mukaisesti tärkeänä, että tasapainoisia, perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittavia lähestymistapoja etsitään laajassa yhteistyössä. EU:n tason lähestymistapaa tulisi kehittää teknologianeutraalisti. Valtioneuvosto kannattaa strategian kirjausta, jonka mukaan vahvaa salausta ei tule heikentää. Valtioneuvosto pitää keskustelun jatkamista EU:n tasolla hyvänä (E 153/2020 vp).

Lähtökohtaisesti valtioneuvosto pitää tärkeänä, että lainvalvontaviranomaisilla olisi jatkossakin oikeus saada teletunnistetietoja silloin, kun on kyse vakavan rikollisuuden

torjunnasta ja tutkinnasta. Tältä osin valtioneuvosto panee merkille komission ilmoituksen seuraavien askeleiden määrittämisestä teletunnistetietojen tallentamiseen (data retention) liittyen ja seuraa tiiviisti asian edistymistä komissiossa. Teletunnistetietojen tallentamisen ja käyttämisen osalta on huomioitava erityisesti EU-tuomioistuimen edelleen kehittyvä tulkintakäytäntö.

On myös hyvä, että digitaalisten kyvykkyyksien yhteydessä on huomioitu lainvalvontaviranomaisen koulutuksen ja osaamisen kehittäminen ja mm. CEPOL:n rooli koulutuksen tuottajana.

Strategiassa on myös rikosoikeudelliseen sääntelyyn liittyviä toimenpiteitä, jotka koskevat esimerkiksi ympäristörikoksia ja konfiskaatiota. Vaikka ympäristörikosten osalta eräitä strategiassa mainittuja toimenpiteitä voidaan arvioida kannatettaviksi, korostaa valtioneuvosto sitä, että myös EU:n tasolla annettava rikosoikeudellista sääntelyä tulee käyttää viimesijaisena sääntelyn muotona ja sen käyttöä sääntelevät esimerkiksi SEUT 83 artiklassa olevat edellytykset, muun muassa erityisen tarpeen ja välttämättömyyden vaatimukset. Huomioon on otettava tietopohjainen tarveharkinta sekä rikoslainsäädännön johdonmukaisuus ja kansallisten järjestelmien sekä oikeusperinteiden erilaisuus.

Valtioneuvosto muodostaa kannat tiedonannossa mainittuihin yksittäisiin lainsäädäntöehdotuksiin kunkin esityksen käsittelyn yhteydessä.

Pääasiallinen sisältö

Yleistä

Komission tiedonannossa järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiaksi esitetään välineitä ja toimenpiteitä, joita on tulevien viiden vuoden aikana tarkoitus hyödyntää rajat ylittävässä yhteistyössä rikollisjärjestöjen liiketoimintamallien ja rakenteiden hajottamiseksi niin verkossa kuin sen ulkopuolellakin.

Strategiassa keskitytään tehostamaan lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten yhteistyötä, murtamaan järjestäytyneen rikollisuuden rakenteita ja torjumaan korkean prioriteetin rikoksia, poistamaan rikoshyöty ja varmistamaan, että teknologian kehitykseen reagoidaan nykyaikaisella tavalla.

Strategian mukaan järjestäytyneiden rikollisryhmien toiminta kehittyy jatkuvasti. Ne esimerkiksi sopeutuivat nopeasti koronaviruspandemiaan, mistä kertoo lääkinnällisten tuotteiden väärennösten ja verkkorikollisuuden lisääntyminen. Euroopassa toimivat järjestäytyneet rikollisryhmät osallistuvat monenlaiseen rikolliseen toimintaan. Ne ovat yleisesti mukana huumekaupassa, järjestäytyneessä omaisuusrikollisuudessa, petoksissa, maahanmuuttajien salakuljetuksessa ja ihmiskaupassa. Vuonna 2019 rikollisten tulot edellä mainituilla, tärkeimmillä, rikollismarkkinoilla olivat 139 miljardia euroa eli 1 prosentti EU:n BKT:sta.

Strategia rakentuu aiemmin tehdyille toimille ja identifioi priorisoitavia toimia, joiden avulla on tarkoitus turvata niin kansalaisia kuin taloutta järjestäytyneeltä rikollisuudelta. Strategiassa esitetään konkreettisia keskipitkän ja pitkän aikavälin toimia, joita kehitettäessä huomioidaan perusoikeudet täysimääräisesti.

Strategia koostuu neljästä päätavoitteesta: 1) lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten yhteistyön tehostaminen; 2) tehokkaampien tutkintojen tukeminen järjestäytyneen rikollisuuden rakenteiden hajottamiseksi ja suuriin ja erityisen prioriteetin rikoksiin keskittyminen; 3) varmistetaan, että rikollisuus ei kannata; 4) valmistellaan lainvalvontaa ja oikeuslaitosta digiaikaan. Alla kuvataan näiden päätavoitteiden saavuttamiseksi määriteltäviä toimia pääpiirteittäin.

1) lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten yhteistyön tehostaminen

Strategian mukaan järjestäytyneen rikollisuuden torjumisen kannalta avainasemassa on lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten tehokas tiedonvaihto kautta koko EU:n, sillä 65 prosenttia EU:ssa toimivista rikollisryhmistä koostuu useiden kansalaisuuksien edustajista.

Vuodesta 2010 Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi (EMPACT) on mahdollistanut jäsenvaltioiden yhteistyön kokoamalla yhteen kaikki asiaankuuluvat eurooppalaiset ja kansalliset viranomaiset tarkoituksenaan määrittää ensisijaiset rikollisuhat ja puuttua niihin yhteisesti suunnitelluilla toimilla. Komissio näkee EMPACT:n olevan yksi merkittävimmistä välineistä strategian täytäntöönpanon edistämässä ja suunnittelee laajentavansa ja nykyaikaistavansa EMPACT:a ja lisäävänsä sen rahoitusta. Komissio tulee myös arvioimaan mahdollisuutta vakiinnuttaa EMPACT mm. lainsäädäntöesityksen avulla EU:n järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan lippulaivavälineeksi.

Tämän lisäksi komissio tulee päivittämään DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvorekisteritietojen vaihtamiseen tarkoitettuja Prümin -päätöksiä. Komissio tulee samassa yhteydessä arvioimaan mahdollisuutta lisätä vaihdettavien tietoja muihin rikostutkinnoille olennaisiin tietoryhmiin, kuten kasvokuviiin, ajokortteihin ja ballistisiin tietoihin. Komissio nostaa strategiassa esille myös EU:n poliisiyhteistyötä koskevan säännösten, jonka tavoitteena on koota yhteen EU:n eri välineet ja monenväliset yhteistyösopimukset lainvalvontaviranomaisten yhteistyöhön liittyen. Samassa yhteydessä komissio myös tarkastelee tarvetta modernisoida lainvalvontaviranomaisten rajat ylittävää yhteistyötä koskevaa sääntelyä.

Jotta kansainvälisesti toimivia rikollisverkostoja voitaisiin torjua tuloksellisemmin, komissio esittää lisäksi, että Interpolin kanssa aloitettaisiin neuvottelut yhteistyösopimuksesta.

2) tehokkaampien tutkintojen tukeminen järjestäytyneen rikollisuuden rakenteiden hajottamiseksi ja suuriin ja erityisen prioriteetin rikoksiin keskittyminen

Strategiassa todetaan, että EU-tason yhteistyötä on tehostettava järjestäytyneen rikollisuuden rakenteiden purkamiseksi. Komissio nostaa esille sen, että osassa jäsenvaltioista on muodostettu erikoistuneita yksiköitä lainvalvonta- ja oikeusviranomaisiin mm. mafia- ja klanityyppistä rikollisuutta varten ja näkee tällaisten erikoistuneiden yksiköiden helpottavan rajat ylittävää yhteistyötä. Komissio tulee edistämään parhaiden käytänteiden ja toimintamallien jakamista jäsenvaltioiden kesken, kansalliset erityisyydet huomioiden.

Komissio aikoo laatia räätälöityjä ratkaisuja, jotka sisältävät niin lainsäädännöllisiä kuin poliittisia elementtejä, jotta tiettyihin rikollisuuden muotoihin voidaan reagoida tehokkaammin. Tämä vuoksi komissio aikoo esittää mm. ympäristörikollisuuden torjuntaa koskevien EU:n sääntöjen tarkistamista. Tämän lisäksi komissio aikoo luoda EU:n työkalupakin vääräntämisen, erityisesti lääkinnällisten tuotteiden osalta, torjumiseksi. Työkalupakin avulla määriteltäisiin periaatteet lainvalvontaviranomaisten,

oikeuksien haltijoiden ja välittäjien yhteisille toimille, yhteistyölle ja tietojen jakamiselle. Komissio aikoo myös ehdottaa toimenpiteitä kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjumiseksi. Komissio myös kehottaa jäsenvaltioita luomaan tai kehittämään lainvalvonta- ja oikeusviranomaiset kattavia kansallisen tason järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan erikoistuneita koordinaattorakenteita. Komissio on laatinut myös ihmiskaupan torjuntaa koskevan strategian, joka julkaistiin samanaikaisesti järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategian kanssa.

3) varmistetaan, että rikollisuus ei kannata

Strategiassa todetaan, että yli 60 prosenttia EU:ssa toimivista rikollisverkostoista harjoittaa korruptiota ja yli 80 prosenttia käyttää laillisia yrityksiä peitelläkseen toimintaansa, mutta vain 1 prosentti rikoksella saaduista varoista takavarikoidaan. Rikollisuuden paljastamisessa, siitä rankaisemisessa ja sen ehkäisemisessä on keskeistä rikollisuuden rahoituksen torjunta. Komissio kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, ettei talousrikostutkinnan täyttää potentiaalia hyödynnetä, minkä komissio arvioi johtuvan ainakin osittain lainvalvontaviranomaisten puutteellisista kyvyistä toteuttaa näitä monimutkaisia ja työläitä tutkimuksia.

Komissio aikookin ehdottaa rikoshyödyn menetetyksi tuomitsemista koskevien EU:n sääntöjen tarkistamista, joka tulee kattamaan niin rikoshyödyn jäädyttämistä koskeva direktiivin kuin varallisuuden takaisin Hankinnasta vastaavia toimistoja koskevan neuvoston päätöksen päivittämisen. Komission tulee myös kevään aikana antamaan lainsäädäntöesityksiä, joilla kehitetään rahanpesun torjuntaa koskevaa EU:n sääntelyä ja mm. luodaan tukimekanismi rahanpesun selvittelykeskuksille (Financial Investigation Unit, FIU). Näiden lisäksi komissio tulee edistämään talousrikostutkinnan varhaisen käynnistämisen kulttuuria kaikissa jäsenvaltioissa ja rakentamaan tutkijoiden kyvykkyyttä puuttua järjestäytyneen rikollisuuden taloudellista ulottuvuutta. Komissio kiinnittää huomiota siihen, että voimassa olevat EU:n korruption torjuntasäännöt on hyväksytty 20 vuotta sitten ja tuleekin arvioimaan niiden ajantasaisuutta. Komission mukaan edellä mainitut toimet auttavat myös ehkäisemään rikollisten soluttautumista lailliseen talouteen.

4) valmistellaan lainvalvontaa ja oikeuslaitosta digiaikaan

Strategian mukaan 80 prosentilla rikoksista on digitaalinen ulottuvuus. Koska rikolliset viestivät ja tekevät rikoksia verkossa ja jättävät digijälkiä, tarvitsevat lainvalvonta- ja oikeusviranomaiset komission mukaan nopean pääsyn digitaalisiin vihjeisiin ja todisteisiin. Lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten on käytettävä nykyaikaista teknologiaa, ja niillä on oltava välineet ja taidot nykyaikaisen rikollisuuden toimintatapojen tasalla pysymiseksi.

Komissio aikookin analysoida ja hahmotella mahdollisia tietojen säilyttämisen (data retention) toimintamalleja arvioituaan EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntöä ja konsultoituaan jäsenvaltioita asiassa. Komissio selvittelee myös ratkaisua, jonka avulla voitaisiin mahdollistaa laillinen ja kohdennettu pääsy salattuihin tietoihin rikostutkinnan ja syytetoimien yhteydessä, ylläpitämällä samanaikaisesti salauksen tehokkuutta ja turvaamalla yksilönsuoja. Näin voitaisiin varmistaa myös tietoturva ja luottamuksellisuus viestinnässä. Lisäksi komissio pyrkii yhteistyössä asiaankuuluvien EU:n virastojen kanssa (mm. Europol ja Ceuropol) tarjoamaan kansallisille viranomaisille välineet, osaamisen ja operatiivisen asiantuntemuksen, joita tarvitaan digitaalisen tutkinnan suorittamiseen. Komissio esittää niin ikään, että Europol koostaisi ja ylläpitäisi tietokantaa, johon kerättäisiin jäsenvaltioista asiantuntijapooli digitaalisen rikostekniikan taitajista.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä ei ole perussopimuksessa tarkoitettu unionin säädös. Komission tiedonanto ei edellytä päätöksentekoa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kyseessä ei ole perussopimuksessa tarkoitettu unionin säädös. Komission tiedonanto ei edellytä päätöksentekoa.

Kansallinen valmistelu

EU7-jaoston kirjallinen käsittely 11.-18.5.2021

Eduskuntakäsittely

Perustuslain 97 § mukainen selvitys (E-kirje)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

EU:n strategia järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi (2021-2025) sinällään ei aiheuta suoria taloudellisia vaikutuksia, mutta siinä luetellaan joukko tulevia lainsäädäntöaloitteita, joilla tulee olemaan taloudellisia vaikutuksia. Taloudellisiin vaikutuksiin otetaan kantaa kunkin lainsäädäntöaloitteen käsittelyn yhteydessä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Perustuslakivaliokunta on käsitellyt käyttötarkoituksidonnaisuuden tulkintakäytäntöä mm. seuraavissa lausunnoissaan; [PeVL 15/2018 vp](#), s. 45, [PeVL 1/2018 vp](#), s. 4; [PeVL 14/2017 vp](#), s. 5—6.

Valtioneuvosto on toimittanut selvityksen E119/2020 vp, jossa on määritetty Suomen kannat komission heinäkuussa 2020 julkaisemaan tiedonantoon EU:n turvallisuusunionistrategiaksi. Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategia on osa EU:n turvallisuusunionistrategiassa määritettyjä toimia.

Valtioneuvosto on toimittanut selvityksen E153/2020 vp, jossa on määritetty valtioneuvoston lähtökohtia EU-tason keskusteluihin EU:n tasapainoisesta lähestymistavasta salaukseen sekä toimivaltaisen viranomaisten mahdollisuuksiin saada pääsy salattuun tietoon yksittäistapauksissa toimivaltuuksien puitteissa.

Komissio julkaisi toukokuussa 2020 rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman (COM (2020) 2800) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevaa kokonaisvaltaista unionin toimintapolitiikka varten. Komission odotetaan antavan toimintasuunnitelman pohjalta lainsäädäntöesityksiä vuoden 2021 toisella vuosineljänneksellä. Suomen kanta näihin komission aloitteisiin on kuvattu valtioneuvoston selvityksessä E67/2020 vp.

Asiakirjat

COM(2021) 170 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

SM, Anne Lamminmäki, anne.lamminmaki@intermin.fi, 0295 488 207

POHA, Marja Kartila, marja.kartila@poliisi.fi

OM, Mika Junninen, mika.junninen@om.fi

LVM, Tuomas Kaivola, tuomas.kaivola@lvm.fi

LVM, Pia Nyström, pia.nystrom@lvm.fi

VM, Juho Keinänen, juho.keinanen@vm.fi

Tulli, Janne Serni, janne.serni@tulli.fi

EUTORI-tunnus

EU/2021/0403

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
